

vinsu despre foloșele acestui proiect, pentru-că „ovoda” pune bazele educației populare și ale maghiarisării. In generalu primesce proiectul și-și exprimă numai temerea, că ministrul nu va dispune de sume de bani suficiente pentru subvenționarea și ajutorarea lor, cu toate acestea salută și primesce proiectul.

Vadnay Lároly află proiectul pe deplin corespunzător raporturilor de astăzi. Lajovintele lui Schwicker observă, că dacă ar fi adevărată motivarea lui, atunci și școala ar fi periculoasă, fiind-că și acesta pentru mare parte a țării depărtată pe copii de vatra părintească. Desaprobă ori-ce maghiarisare forțată considerându-o contrară intereselor maghiarimei, dăr și aceea e de netăgăduită — dize vorbitorului — că e necesitate a oferi un anumit mijloc copiilor țeranilor săraci de a învăța limba statului. Primesce proiectul.

Ministrul Csáky află siluirea cercetării pe deplin motivată, din cauză, că acesta o pretinde însăși cestiunea regulării acestor școle. Dacă cercetarea kisdedovurilor se va lăsa la discrețiunea respectivilor părinți, scopurile proiectului nu vor fi asigurate. De-almintrelea siluirea privește numai pe acei părinți, cari nu îngrijesc destul de copii lor; față cu aceștia este necesară întru adevăr această dispozițiune, căci la din contră nu se va ajunge scopul ce urmăresce proiectului.

După acestea proiectul primindu-se în generalu, ancheta trece la desbaterea specială.

SCRILE ȚILEI.

Bucuriă șovinistă. Reptila guvernamentală din Clușiu face spume de bucurie, că câteva organe germane din Berlinu, ocupându-se de cestiunea Românilor din Ungaria și Transilvania, dicu că Românii n'au absolutu nici un drept de-a se plânge contra asupririlor, fiind-că ei se bucură de aceeași libertate, ca înșși Ungurii. Intre acestea foi se numără „Neuste Nachrichten”, „Berliner Börsen Courier”, „Berliner Börsen-Ztg.” și „Nordd. Allg. Ztg.”. „Kolozsvár” legă mari speranțe de enunțările foilor din Berlinu, dicendū, că acesta va contribui a mari simpatiile dintre Maghiari și Germani și voru strânge și mai multă legăturile intime politice dintre Austro-Ungaria și Germania.

Ce ridiculosități! Asupririle, ce le suferă Românii nu le voru pute ascunde oficioșii din Budapesta, de-aru publica măcaru mii de comunicate, ca cel din „Nordd. Allg. Ztg.” Foile din Germania, amintite mai sus, ar face bine să-și

tragă informațiunī nu din „Pester Lloyd” nici din condeiul oficioșilor, decât ținu să trecă ca organe bine informate. Altfel devin ridicule!

Promovată. Ni-se scrie, că d-lu Alexandru Mihailoviciu, ingineru-mașinistū in Solnocu, s'a numit ca sub-directoru la fabrica de locomotive a căilor ferater. u. de statū de acolo.

Societatea de lectură „Petru Maiorū” a universitarilor români din Budapesta s'a constituită pentru anul școl. 1890—1 astfelu; președinte alu comitetului: Drd. George Bogoeviciu, studentu juristū; vice-președinte: T. N. Babeșu, stud. juris.; secretarū: Ath. Brădeanū, stud. med.; notarū: Corneliu Jurca, juristū și Amos Gligorū jur.; bibliotecarū: Petru Pența jur.; casarū: Emilianu Popescu, filos.; controlorū: Ioanū Petroviciu, fil.; economū: Petru Anca, jur. In comisiunea literară: Petru Anca, Ath. Brădeanū, Ioanū Curiția, Mihai Ciuta, Ath. Gava, Petru Hubianū și Alesandru Mihața.

Concertul D-șorei Ida Hiemesch. Concertul de Marți s'era datu de d-șora Ida Hiemesch, cu concursul Reuniunii germane de cântări din locū și alu d-lorū R. Lassel, G. Scherg, M. Krause, R. Machold, F. Klink și R. Ludvig a reușit pe deplin. D-șora Hiemesch cu puterica ei voce a executat cu multă silință piesele din program. Cântecul Christinei din „Goldenen Kreuz” D-sa l'a cântat cu pătundere și multu sentimentū. Publicul s'a arătat foarte mulțumit, aplaudându-o de repeți-orū și oferindu-i trei frumoșe buchete de flori. Corurile sub măestra conducere a D-lui R. Lassel au reușit bine. Quartetul G-dur de Haydn a fostu executat cu perfecțiune. D-lu Scherg, cu vocea i plăcută de asemenea a mulțumit publicul.

In cestiunea convenției cu România. Foile vieneze scriu, că ministrul de comertiu austriacū a primitu o deputațiune a marilor industriași din Viena, cari i-au imănatu o petițiune, cerendū, ca să se ia măsurī pentru restabilirea raporturilor amicale comerciale cu România. In răspunsul s'eu ministrul a accentuat dispozițiunile favorabile, ce există la ambele părți, cum și dorința de a protegia interesele industriale și esportul Austriei.

Ajutorū pentru cei arși. Pentru ajutorarea incendișilor români amū primitu din partea d-lui Lazarū Iernea, preotū in Er-Tarcea, suma de 6 fl. 40 cr. colectați dela d-nii: L. Iernea 1 fl. Iuliu

Manū, preotū in Er-Adony 1 fl. Teodorū Manū 40 cr., őr restul dela unii poporenți români din Tarcea. Totu in acestu scopu amū mai primitu 1 fl. din partea d-lui preotū Gregoriu Popū din Acușu (Sălagiu). Bani aceștia in sumă totală de 7 fl. 40 cr., s'au destinatū pentru ajutorarea incendișilor din Bucurdea vindsă și — conformu apelului din Nr. 179 a. c. alu fōiei nōstre — s'au trimisū la adresa d-lui protopresbiterū gr. or. din Alba-Iulia, Alesandru Tordășianu, care face parte din comitetul de ajutorare.

Voci asupra conferenței din Sibiu.

„Deutsche Zeitung” din Viena scrie intre altele: Românii din Ungaria numără aproape trei milioane, in Ardealu și Ungaria; ei stau ca și Sărbii și Slovaci in legătură geografică strinsă cu frații lor de unū sânge din afară de granițele Ungariei. Dacă conferența Românilor a și protestatū cu totă hotărîrea in contra așa numitei idei „dacomromaniste”, adecă in contra ideii unei Români-marī, tocmai această accentuare a patriotismului neștrămutatū cu privilegiul conferinței Românilor, sună ca unū felu de advertisementū adresatū Budapestei și Vienei.

Gravaminele Românilor se îndreptă inainte de tōte in contranerespectariilimbii române și in contra atacurilor asupra autonomiei bisericesci românești...

„Diarele maghiare suntū, foarte indignate din cauza procederii Românilor, pe care ei o declară dreptū unū atacū in contra ideii de statū maghiarū și in contra unității statului. „Numai atâta ni-a mai lipsitū in Ungaria, ca să avemū mai multe limbi de statū!” esclamă o fōiă opozițională, alu cărei partidū dealfelū cam cochetăză cu naționalitățile; o exclamațiune, care pe noi cei din Austria ne atinge de totū ciudatū, chiar și dacă Românii in pretențiunile lorū nu s'ar provoca cu totă hotărîrea la succesele cele mai noue őr in Cislatania.

„In partea vestică a monarhiei a succedū multămirea naționalităților, afirmă ei in conclusele lorū, prin care provōcă pe contele Szapary să-și câștīge și elū laurii contelui Taaffe. La totă ințemplarea contele Szapary totū atātū de puținū va aspira la acești laurī, precum îi va fi de multămitorū colegulū s'eu vienezū pentru spriginulū, pe care aceste ilū dă indirectū naționalităților din Ungaria. Cu tōte aceste ministrulū președinte ungurescū și-ar putē câștīga multūmita statului ungarū, decât ar examina gravaminele naționalităților și inainte de tōte arū lăsa să se execute și revisuēscă actuala lege despre naționalități. Prin acēsta pōte s'ar impede ca de cu

bună vreme, ca cestiunea naționalităților din Ungaria, care bate deja la ușa, să ia dimensiunī mai mari.”

Principele moștenitorū rusescū la Viena.

S'eri din Viena, că astăzi, 6 Novembre n. la 2 őr p. m. are să sosescă acolo, cu trenul separatū alu Curții, prințul moștenitorū Nicolae alu Rusiei, venindū din Petersburg.

Primirea, ce i-se va face, va avē unū caracterū oficialū. Impēratulū și archiduculū aflați in capitală vorū întâmpina pe înaltulū ōspe, care va petrece acolo 24 őr, locuindū in apartamentele archiducelvi Francisc Carol din Hofburg. La curte s'ea va da unū dineu de 50 tacāmuri; se va face de asemenea o mare primire și la archiducele Carol Ludwig, in onōrea înaltului ōspe.

Principele moștenitorū rusescū este de 22 ani; elū este Hatmanulū tuturorū cazacilorū; șefū alu regimentului de gardă volhuanū și colonelū de onōre alu regimentului 5 ces. reg de Ulani și alu regimentului 8 vestfalianū de husari.

Dela Viena țareviulū va pleca la Triestū, unde se va imbarca pe o corabiă rusescă de răboiu pentru Atena; apoi va visita probabilū Egiptulū și mai târziu va face o călătorie in India.

Cestiunea de naționalitate.

Capitululū VI din broșura lui L. Mocsary: „A függetlenségi párt.”

(Fine.)

A împăca naționalitățile, a crea cu ele celū puținū unū *modus vivendi* indestulitorū, nu este o cestiune de viață numai pentru o partidă, s'eu alta, ci este o cestiune de viață pentru națiune, și mai ales pentru maghiarime. Atâta e sigurū, că diteritele partide nu suntū in aceeași situațiā față cu acēstā cestiune. Partida comună încă urmăresce o utopiā cu politica de maghiarisare, dăr in urmarea acelei politici, care caută spriginū și apărare sub aripile vulturului austriacū, fără îndoelā, că are mai multă logică, decâtū partida independentă. Partida comună mai lesne ar putē fi in situațiā de-a câștīga pentru ea politica neutrală a curții, s'eu chiar bunăvoința curții, fiind-că acēstā partidă se cufundă totū mai multū in curentulū, care îi va cere la rēndulū s'eu contraservițulū pentru politica curții. Și acēstā partidă este multămită cu mersul lucrurilor și cu ordinea de acum, őr a voi să facă presiune asupra puterii pentru dobândirea independenței statului, acēsta stă cu totul in afară de cerculū tendințelorū sale.

Acēsta este o politică nenorocită,

povestită... aștepta cu focū — ce va aduce cu sine?!

Ochii lui sorbeau cu sete rēndurile Gemmei. Inițiala numelui ei, linia lungă și frumosu trasă a lui G. îi aducea aminte de degetile ei, de mânilē ei... ah! I-a venitū in minte, că acēstā mână nicī odată încă n'a atins' o cu buzele lui... „Femeile italiene” — gândi in sine — „ori și ce să se dică despre ele, suntū sficioșe și de caracterū... Mai pe susū de tōte însă Gemma! Ea-i o regină... o deitā... mai curată și mai vergină decâtū marmora...”

„Dăr o să vină ziua — deja nu e departe.”

Celū puținū in nōptea acēsta era in Frankfurt unū omū intru adevărū ferocitū... Elū durmia, dăr pentru aceea cum dize poetulū:

„Eu dormū... dăr inima-i deșteptā...”

Și intru adevărū, inima lui se mișcă încetū ca aripile fluturului, ce animatū de flōrea rouratā se scāldea in rațele vēraticē ale sōrelui.

XXVII.

Sanin se soulă din așternutulū s'eu cam pe la 5 őr; la 6 era deja îmbrăcatū, őr peste o jumătate de őră

se plimba in susū și in josū pe dinaintea pavilionului grădinei publice, de care îi amintise Gemma in epistola ei.

Diminēța era liniștită, caldă și cerulū puținū nouratū. Din când in când se părea, că ar vrē să plōie, dăr Sanin când își întindea mâna nu simția nimicū și abia pe vestmintele lui vedea icī colo micī picurī, cari incurēndū dispăreau. Aerulū era așa de liniștitū, ca și când vēnturile arū fi înlănțuite. La părere nu s'auđiau sunetele, căci ele rămăneau spēndurate susū in atmosferă; in depărtare se vedeau înălțându-se negurī ușore, őră prin aerū se răspândiau miresme de resedă și de flori de salcāmū.

Prăvăliile erau încă inchise, dăr icī colo deja se putē vedē câte unū drumețū și din când in când se putē auđi ropotulū căte a unei birji. In grădină nu era suflare de omū, afară de grădnarulū, care grebla indiferentū cărările, și afară de o bătrână sferșită de țile, îmbrăcată intr' o manta de postavū negru și care eșia șchiopătândū dintre rēndurile de arbori. Sanin vędēndu-o, deși nu credea să fiă Gemma, totuși inima începū să-i bată, őr ochii lui urmăriu

cu grijă pe acēstā figură nēgră, ce mergea încetū mai departe.

In turnū sună 7 őr.

Sanin se opri locului. Dăr, decât nicī nu va veni? Unū florū rece îi trecū prin tōte membrele. După câteva minute acēstū florū se repeți — dăr din altă pricină. Sanin simți in dērētulū lui pași moi și mēsuratī, și unū foșnetū linū de rochiā... Privi îndērētū: era ea!

Gemma s'apropia de elū pe strimta cărare. Era îmbrăcată c' o mantilă suriā, őr pe capū c' o mică pălărie nēgră. Privi la Sanin, dup'aceea întorcēndu-și capulū in lateralū, îndată ce-lū ajunsē, trecū repede pe lângă elū.

„Gemma”, strigă Sanin, abia auđitū. Ea făcū încetū din capū — și pași mai departe. Sanin o urmă.

Sufările îi erau repeđi și gāfăitōre. Picioarele erau pe aicī să-i denege serviulū.

Gemma, dândū spre drepta pe lângă, casa de lângă grădină, grābi lângă unū basinū cu apă, in care o vrabiā își făcea cu mare șgomotū baia de diminēță, și se aședă pe o bancă lângă o mare tufă de socū spaniolū. Loculū era destulū de comodū și dositū. Sanin ședū lângă ea.

Trecū unū minutū fără de-ăși dize unulū altuia o vorbă; ba Gemma nicī nu se uita la elū, ci își ținti ochii nu pe obrajii lui, ci pe mânilē ei ce țineau o mică umbrelă. De ce să și vorbescă? Ce și-arū putē ei spune ca să cuprindă atâta, câtū cuprindea împrejurarea, că ei așa de diminēță ședū aicī singurī-singurei.

„Dōră nu te-ai supēratū pe mine?” dize in fine Sanin.

Cu greu ar fi pututū elū să dică vre-odată o gugumăniā mai mare, ca asta... o recunoscea însuși... dăr celū puținū tăcerea s'a curmatū.

— „Eu?” răspuse fata. „De ce? Nu!”

„Și d-ta imī cređi?” continuă Sanin.

— „Ce mi-ai scrisū őr?”

„Da!” Gemma își plecā capulū și nu răspuse nimicū. Umbrela îi lunecā din mână, dăr o prinse repede până a nu cadē.

„O, crede-mī, crede-mī, ce țiam scrisū”, strigă Sanin; întrēgā simplicitatea sa dispărū de-odată și vorbea cu multă căldură: „dēcă este adevērū pe pāmēntū adevērū sfântū și nerătăcitorū, atunci

care mai curând, sau mai târziu va deveni periculoasă. Partida independentă însă se află cu totul în altă situație. Ea nu se poate uni cu acea politică secretă, despre care în genere nu se face amintire, decât care nu numai că există, ci domnesce asupra situației noastre politice, adecă cu pactul, care stă în aceea, ca să ne închidem ochii față cu tendința de unitate a imperiului, să rivalizăm cu naționalitățile de dragul puterii, să ne asigurăm cu ori și ce preț sprijinul puterii în privința naționalităților. Partida independentă, decât nu voesc să se nege pe sine, nu poate să închidă ochii în fața acestor lucruri, ci ea trebuie să considere de cea mai înaltă a ei problemă susținerea drepturilor națiunii față cu tendințele unioniste ale imperiului. Partida independentă nu este mulțămită cu actuala stare de lucruri, ea are un scop mare, elup-tarea independenței statului, și ajungerea acestui scop nu se poate face decât prin voința unită a tuturor locuitorilor patriei. Factorul, la care contază partida guvernamentală, deși nesigură, dă el nu poate spune în ore-care mod plausibil, că-i va putea câștiga sprijinul, sau cel puțin neutralitatea.... Partida independentă nu are misiunea de a emula cu alte partide în rezolvarea problemei „întinde corda” față cu naționalitățile și a năvăli asupra lor, trecând marginile, după cum durere a făcutu nu odată; această partidă n'are nevoie, ca prin astfel de aparițiuni să se manifesteze patriotismul, ci ea ar avea problema, ca să ia asupra-și afacerea împăcării cu naționalitățile; ea ar trebui să inițieze acea mare operă, care decât va succeda, între împregiurările de față, ar însemna o a doua fondare a patriei... Eu nu umblu după imposibilități și niciodată n'am recomandat astfel de mijloace, cari cuprind în sine o imposibilitate morală. Eu conced, că nu se pot mulțumi fantasticii și extremiștii naționali, conced, că a pune cu desăvârșire capăt frecărilor limbistice și naționale și a ajunge neturburați la epoca de aur a păcii și liniștii în scurt timp la nici un caz nu este posibil; dăr sunt convins în adâncul sufletului despre aceea, că este posibil a se crea o stare, ca toți fiii de ori-ce limbă ai acestei patrii să se împace cu sorțea lor și să se dea la o parte planurile zdrobitoare ale fantasticalor.

Pe această cale partida independentă și-ar putea asigura actualitatea pentru tendințele sale. Câștigând pe seama națiunii bunele porniri ale naționalităților, s'ar câștiga un serviciu nespuse de mare. Partida ar merge direct spre ținta sa, care este restringerea puterii

iubirea mea față de d-ta Gemma, e așa de adevărată.”

Ea îl fixă repede și pe furiș — și umbrela era pe aci să-i lungece erășii din mână.

„Crede-mi, cre e-mi”, repeți el stărutor. O ruga, și-și întinse mâinile rugându-o, dăr n'a avut curajul să o atingă. „Ce dorosci să faci... ca să te îndreptez?”

Gemma îl fixă din nou. — „Spune-mi, monsieur Dimitri”, încep ea, „când alaltă-eri când ai venit la mine să-mi dai sfaturi — nici atunci încă nu sciai... nu simțiai...?”

„Simțiam”, o întrerupsă Sanin — „dăr nu sciam încă. Eu te iubesc din minutul când te-am văzut întâia-ora, dăr nu puteam cuprinde, ce ai d-ta față de mine! Pe lângă aceasta vedeam că ești logodnică altuia... Ce privesc însărcinarea mamei d-tale — mai întâiu gândesc: că puteam eu să-i neg? și alu doilea — gândesc că mi-am împlinit misiunea luată în așa mod, că densa putea presupune...”

În clipa acesta se auziră pași grei. Un bărbat robust, pe umeri o' o tașcă de drum, cu totul străin, apăr

partidei domnitore și pretinderea realității programului ei, decât și-ar adauga puterea pe care ar pute-o câștiga, sprijinind naționalitățile.

Cu acestea partida ar putea pași pe teremul de acțiune și n'ar fi silită a se mărgini la aceea, că a susținut în cercul națiunii ideea libertății acesteia. Și acesta este o problemă însemnată și frumoasă și ca totdeauna, partida își va face datoria în privința acesta în ori și ce împrejurări, dăr a se mărgini simplu numai la atât nu poate fi problema ei, căci problema ei este a duce la victorie cauza independenței naționale....

Correspondența „Gaz. Trans.”

Măgura, 1 Noevre 1890.

Stimate Domnule Redactor! La întrebarea, decât noi, cari ați figurăm ca povățuitori și conducători ai poporului, ne împlinim toate datorințele, atât în ce privește viața noastră privată, cât și în cea publică, și că ore faptele noastre pot servi într-o parte de model turmei cuvântătoare încredințate nouă, ore în fața faptelor și rezultatelor actuale ce răspuns vom ști da? Putem-vom noi dice, că am asigurată viitorul urmașilor noștri?

Nu știu care și întru cât va pute dice despre sine acesta; din semnele date până acum însă, noi putem ave cea mai bună speranță, că tinerul nostru preot Zahari Bulbuc, care e născut în această comună, se va pute mândri odată cu o asemenea conștiință a împlinirii datorinței sale. D-sa numai de 2 săptămâni fu numit de preot capelan lângă veteranul și acum morbosul preot Iacob Sitteri și deja în Dumineca trecută prin o predică bine acomodată și cu indemnul mult laudatului notar Basiliu Szabó și a învățătorilor, i-a succes a pune temelie unui fond bisericesc; deși abia jumătate din popor a fost de față la sânta biserică în susu dișa Duminecă și deja au și încurs pe seama acelu fond o sumă de 558 fl. v. a. și câteva merțe de bucate.

Dee ceriul și Pronia divină, ca vechen, aceste fapte, mulți se le imiteze.

Georgiu Popu, învățător.

Europa, Rusia și România.

Studiu etnic și politic de Dimitrie D. Sturdza. (Urmare)

Ficker basându-se pe recensământul din 1857, fixeză numărul Românilor din Austro-Ungaria la 2.902.400 și anume: 1.300.800 în Ungaria. 1.200.400 în Transilvania, 147.000 în Confiniile militare, 205.800 în Bucovina, 40.000 în

fără de veste de după tufe — și privi cu totă hotărârea unui drumeț la părechea de pe bancă, încep să tușească greu și pași mai departe.

„Mama d-tale” continuă Sanin îndată ce nu se mui aușiau pașii „mi-a spus, că ruperea relațiilor d-tale cu d-lu Klüber ar nasce scandalu (Gemma își contrase puțin sprâncenele); că într-o privință la vorbele rele și neplăcute a-și fi eu pricinitorul și pentru astea... urmare frăscă... mi-e datorința să te conving și rog să n'o rupi cu mirele d-tale d-lu Klüber...”

— „Monsieur Dimitri” dișe Gemma neteșându-și perul din partea de cătră Sanin „nu te rog, nu dice că d-lu Klüber e mirele meu. În veci nu-i voi fi soț. Am rupt-o cu el.”

„Ai rupt-o cu el? Când?”

— „Eri.”

„Personal?”

— „Da, personal. La casa noastră, când ni-a cercetat!”

„Gemma! mă iubesc?”

Se întorse atunci spre el.

„Ași fi venit aici... pentru altceva?”

sopția abia aușit — cădându-i mâinile pe bancă. (Va urma.)

armata activă, 8.400 în celelalte provincii.

Czoernig în 1861 scade numărul Românilor la 2.454.540 suflete și anume: 526.760 în Ungaria, 397.459 în Banat 1.201.785 în Transilvania, 113.723 în confiniile militare, 184.718 în Bucovina, 27.800 în armata activă, 2.795 în Istria.

Keleti în 1873 și Schmitt în 1878 suie numărul Românilor la 2.685.600 și anume: 2.477.700 în Ungaria și Transilvania, 201.800 în Bucovina, 6.100 în celelalte provincii.

Almanachul de Gotha din 1890 însemnă pe Români cu 2.516.637 suflete și anume: 2.225.838 în Ungaria, 190.799 în Austria.

Am citat aci datele cele mai oficiale. Mersul populației Austro-Ungariei dela 1857 încoco, nu accentuează însă o scădere și e cert, că populaținea romanăscă din acest imperiu cresce mai cu osebire. Schwicker arată, că crescerea populației dintre anii 1857 și 1870 (adecă în 13 ani) au fost în Ungaria de 12,44% și în Transilvania de 7,13%. Dece calculăm sporul dela 1857 până la 1890 luând de basă această ultimă cifră, crescerea în 23 de ani a trebuit să fiă de 12,61% sau de 365.992 suflete, cari adunați cu cifra 2.902.400 alu naționalitate romană pentru Austro-Ungaria. E prin urmare cert, că numărul Românilor din monarchia vecină nu poate fi astăzi inferior cifrei oficiale date de Ficker în anul 1857, și că numărul de 3.000.000 e de sigur conform cu realitatea. Pentru a fi însă în totu cazul în realitate admitem, ca peste totu locul în această lucrare, ca minimum 2.870.000.

Populaținea Basarabiei se însemnă de Almanachul de Gotha din 1890 cu 1.526.462 locuitori, de Statisticeski Sbornic din 1879 cu 1.822.231. Acesta din urmă scriere arată numărul Românilor de 1.200.000. În totu cazul cifra de 1.000.000 de Români pentru Basarabia este de sigur sub realitate.

În Peninsula Balcanică Români formeză un grup etnic important.

În Bulgaria și Rumelia Orientală ei numără certamente 50.000 suflete; în Serbia, după datele oficiale 150.000. Din populația de 5.575.000 a posesiunelor imediate ale Turciei europene, 15% sunt Români, ocupându părți importante din Albania, Epir și Macedonia. În Albania unu district întreg, numit Muzaikia, care se întinde dealungul Adriaticei și cuprinde orașele Durazzo, Avlona și Beratul, e locuit de Români. În Epir Români sunt așezați pe amândou costele Pindului dela orașul Samarina până la fruntariile Greciei. În Macedonia Români formeză patru grupuri: — acelu dinprejurul orașelor Bitolia, Crușova, Muloviste, Gopesi, Magarova, Tirnova Vlaho-Clisura, Neveasta, Blața, — acelu din Meglen și Nanta, lângă Salonic, cu Români sulmani, — acelu din Seres și din districtul Giomania, — și acelu dela muntele Olimp. Numărul tuturilor acestora se suie la 800.000, și anume 200.000 în Albania, 250.000 în Epir și 350.000 în Macedonia.

În fine în Nordul Regatului Greciei locuesc ca la 30.000 de Români.

Resumăm numărul total alu Românilor: 6.100.000 în Regatul Român, 2.870.000 în Austro-Ungaria, 1.000.000 în Basarabia, 150.000 în Serbia, 50.000 în Bulgaria, 800.000 în Albania, Epir și Macedonia. 30.000 în Regatul Greciei, total 11.000.000.

(Va urma.)

DIVERSE.

Titluri de cumpărat. Deputatul radical franceș Moreau Emil a aflat modul, cum ar fi să se delature deficitul ivit în finanțele republicei. Densul a elaborat unu proiect de lege, în înțelesul căruia toate titlurile și rangurile ar fi să se ștergă, însă în locul

acestora stă în voia liberă a ori și cui să-și cumpere titlu și rang după plac. Prețul unui titlu simplu de nobil e 500 franci, de cavaler 1000, de baron 5000, de viconte 10.000, de conte 20.000, de marchis 30.000, de principe 50.000, de archiduce 100.000 franci, titlul de „Altță” ar costa 250.000 de franci. Dece cineva ar voi să porțe titlul cutărei comune, e obligat să acopere a patra parte din contribuția de stat și respectivei comune. Venitele incurse din contribuținea acesta de stat ar fi să se dea pentru ajutorarea muncitorilor bătrâni; ér cine ar păcătu contra aceste legi, ar fi să se pedepsescă cu mari amende de bani.

Tunurile de bronz. Cestiunea înlocuirii oțelului cu bronz în artileria germană, este de multă desbătută. „Gazeta Universală de Munich”, dice relativ la acesta, că deja de lungu timp la turătoria din Spandau, s'au ocupat de construcția tunurilor de bronz, făcându-se și încercări în fața împăratului. Generalul comandant alu corpului 9 de armată, a făcut înainte manevrelor încercări complete cu o baterie de tunuri de bronz. Aceste tunuri au fost pentru prima dată supuse la esperiențe practice, cu ocaziunea manevrelor corpului 9 de armată. Pentru a să pute însă aduce o hotărâre definitivă, vor trebui a să face încă încercări serioșe și aprofundate la eseroțiile de tir ale trupelor. Întru-cât privește spesele de construcție, aceste tunuri fiind făcute din piese câștigate odinioară dela inimici, și putându fi returnate în casă de neutilizare, operațiune, la care bronzul nu perde decât 25% din valoarea sa, ele costă mult mai puțin ca tunurile de oțel, cari de altmintreala sunt espuse, deși arare-ori, la esplosiune. Sub acest raport tunurile de bronz ar prezenta avantajul de a nu să sparge nici odată fără de veste, ci de a anunța pericolul prin mică crepătură și umflătură, putându-se astfel suspenda la timp întrebuințarea lor. Pe de altă parte elasticitatea bronzului ar oferi marele inconvenient, de a să strimba gura tunului și numai cu timpul și prin esperiențe aprofundate, să va pute stabili decât va fi mai bine a să întrebaința, ca la tunurile Uchatius, păreți de bronz vârtos, sau tunuri cu gura de oțel, după cum s'a făcut la finele lui Septemvre curent, la încercările de tir ale lui Gruson cu tunuri de 8 cent. 2, de construcție veche, din bronz manganosat.

Deocamdată fiă-care regiment de artilerie va primi, pentru esperiențe o baterie din noușle tunuri de bronz. În totu cazul ele nu să vor adopta decât în raport cu scoterea din serviciu a tunurilor actuale de oțel. Nu va fi deci lipsă de credite speciale, ci din contra s'ar pute realiza progresiv, economii simțitoare.

Cursul pieței Brașov

din 6 Noevre st. n. 1890.

Banote românesci	Comp.	9.06	Vând.	9.09
Argint românesc	„	9.01	„	9.06
Napoleon-d'ori	„	9.07	„	9.11
Lire turcesci	„	10.32	„	10.37
Imperiali	„	9.30	„	9.35
Galbeni	„	5.35	„	5.40
Seris. fonc. „Albina”	8%	101.—	„	—
„	5%	99.50	„	—
Ruble rusesci	„	137.—	„	138.—
Mărci germane	„	66.—	„	66.60
Discontul 6- c% pe an.				

Cursul la bursa de Viena

din 5 Noevre st. n. 1890.

Renta de aur 4%	101.95
Renta de hără 5%	99.95
Imprumutul căilor ferate ungare	
aur	113.30
dto argint	96.30
Losuri din 1860	137.25
Acțiunile băncii austro-ungare	938.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	850.75
Acțiunile băncii de credit austr.	305.—
Galbeni împărătesci.	5.45
Napoleon-d'ori	9.11 1/2
Mărci 100 imp. germane	56.25 1/2
Londra 10 Livres sterlinge.	115.—

Proprietar:

Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil interimal: Gregoriu Maior.

Brassó vármegye igazoló választmányától.

Sz. 1/1890
ig. vál.

Az 1886. évi XXI. t. cz. 28. §-a értelmében a törvényhatóság igazoló választmánya által a m. kir. adóhivatal kimutatása alapján az 1891-ik évre összeállított

Névjegyzéke

Brassó vármegye legtöbb adót fizetőinek.

Sor szám	Név és foglalkozása.	Lakhelye	az egyszeres vagy kétszeresen számított adó.		Az 1886 évi XXI. t. cz. 26. §-a értelmében eszközölt kétszeres adó beszámítási jog czime.
			frt.	kr.	
1	Czell Károly, gyáros	Brassó	4944	90	gyógyszerész
2	Czell Vilmos, gyáros	"	2656	34	jogtudor
3	Iekel Vilmos, szeszfinomító	"	2513	02	okl. gazdász
4	Fleischer Mihály, mészáros	"	2332	95	ipar. kam. tag.
5	Plekarsfeld Iozsef, töképezés	"	2085	96	nyug. curiai bír.
6	Kammer Ede, kereskedő	"	2066	83	ipar. kam. tag.
7	Hesshaimer Adolf, kereskedő	"	1875	16	" " alelnök
8	Czell Frigyes ifj., gyáros	"	1799	93	
9	Copony Márton, gyáros	"	1475	92	ipar. kam. tag.
10	Bachmeier Gyula, ügyvéd	"	1382	26	ügyvéd.
11	Czell Frigyes id., gyáros	"	1323	17 ^{2/3}	
12	Dr. Fabritius Iozsef, orvos	"	1314	—	orvos
13	Dr. Muresianu Aurel, hirl. tulajd.	"	1299	32	jog tudor
14	Müller Gyula, kereskedő	"	1173	30	ipar. kam. tag.
15	Mayer Iozsef, ügyvéd	"	1156	76	ügyvéd
16	Königcs Iános, kereskedő	"	1136	54	ipar. kam. tag.
17	Hiemesch Henrik, mészáros	"	1166	47 ^{1/2}	
18	Ioanides György ifj., gyáros	"	1028	10	
19	Ridely Frigyes, háztulajd.	"	994	26	
20	Langer Tamás, ügyvéd	"	993	—	ügyvéd.
21	Diamandi Manole, kereskedő	"	961	90	ipar. kam. tag.
22	Schlandt Gottlieb, timár	"	895	36	" " "
23	Korodi Mihály, háztulajd.	"	880	56	" " "
24	Vasady Iozsef, kereskedő	"	856	06	" " "
25	Dr. Otrobán Nándor, orvos	"	845	80	orvos tudor
26	Teutsch Mihály, szücs	"	835	28	ipar. kam. tag.
27	Popp B. György, magánzó	"	826	92	" " "
28	Ioanides György, id. háztulajd.	"	813	72	
29	Zeidner Henrik, kereskedő	"	780	56	
30	Dück György, nyug. t. eln.	"	768	74	nyugd. törvsz. eln.
31	Drexler Sándor, kávé	"	728	35	
32	Adám Károly, ügyvéd	"	711	38	ügyvéd
33	Tartler Márton, háztulajd.	"	657	23	
34	Popovits András, fürdőtulajd.	"	657	23	
35	Puscariu Iozsef, ügyvéd	"	649	40	ügyvéd
36	Remenyik István, igazgató	"	644	77	
37	Nagy István, háztulajd.	"	643	93	
38	Steriu Constantin, háztulajd.	"	636	34	
39	Demian Simon, ügyvéd	"	627	92	ügyvéd
40	Dück Iosef, ip. k. eln.	"	615	32	
41	Fabritius Károly, kereskedő	"	608	80	ipar. kam. tag.
42	Schmidts Vilmos, ügyvéd	"	593	08	ügyvéd
43	Honigberger Frigyes, töképezés.	"	590	72	
44	Stenner Pál, háztulajd.	"	588	20	
45	Henning Frigyes, háztulajd.	"	579	76	
46	Iekel Gyula, ügyvéd	"	570	14	ügyvéd
47	Nemes Péter, k. körj.	"	560	80	kir. közjegyző
48	Schmidt Albert, magánzó	"	559	84	
49	Kenyeres Károly, gyáros	"	546	59	
50	Dr. Schwartz Frigyes, orvos	"	523	80	orvos
51	Schnell Károly, ügyvéd	"	504	90	ügyvéd
52	From Márton, term. kereskedő	"	498	33	
53	Lázár Gerő, kereskedő	"	496	—	ipar. kam. tag.
54	Gyertyánfy Emil, kereskedő	"	492	67	
55	Reich Agoston, ügyvéd	"	489	82	ügyvéd
56	Zeidner Traugott, mészáros	"	471	28	
57	Hornung Károly, gyógyszerész	"	468	76	gyógyszerész
58	Honigberger Adolf, gyógyszer.	"	467	89	"
59	Herfurth Ferencz, háztulajd.	"	463	75	
60	Dr. Gusbeth Ede, orvos	"	460	46	orvos
61	Papp István id. kereskedő	"	455	61	ip. k. tag
62	Beer Ignátz, butor keresk.	"	435	33	
63	Furica George, ifj. mészáros	"	434	35	
64	Adler Lipót, fényképész	"	433	90	
65	Dr. Vajna Gábor, ügyvéd	"	432	98	ügyvéd
66	Adler L. Iakab, bankigazgató	"	425	25	
67	Lamberger Károly id. keresk.	"	420	67	
68	Schwarz András, termény ker.	"	415	95	
69	Malcher Mór, kereskedő	"	415	07	
70	Binder Frigyes, gabona keresk.	"	410	23	
71	Ludwig Ferencz, vendéglős	"	409	95	
72	Maager Iozsef, k. közjegyző	"	409	08	k. közjegyző
73	Dlanhy Károly, gyárigazg.	"	409	—	
74	Dr. Flechtenmacher Károly, orv.	"	388	18	orvos tud.
75	Péter Mihály, cipész	"	384	50	
76	Csalotzky Iános, kádármester	"	379	79	
77	Petric Iános, elsp. pap	"	378	72	lelkész
78	Tartler Frigyes, megyei fő orv.	"	369	14	orvos
79	Schuster Károly, gyógyszerész	"	368	76	gyógyszerész
80	Salmen Frigyes, ács	"	367	37	
81	Thrul Iános, harisnyakötő	"	364	79	
82	Kugler Ede, gyógyszerész	"	364	—	gyógyszerész
83	Mark Samu, kereskedő	"	361	88	

Póttagok.

Sor szám	Név és foglalkozása	Lakhelye	az egyszeres vagy kétszeresen számított adó.		Az 1886 évi XXI. t. cz. 26. §-a értelmében eszközölt kétszeres adó beszámítási jog czim.
			frt.	kr.	
1	Köpe Mihály István	Hoszufalu	348	90	
2	Fabritius Gusztav, kereskedő	Brassó	304	40	
3	Safrano Iános, háztulajdonos	"	295	50	
4	Safrano Emanuel, háztulajd.	"	295	50	
5	Stefáni György	Földvár	280	79	
6	Adler I. R. id., kereskedő	Brassó	251	72	
7	Adler Rezsó ifj., kereskedő	"	251	70	
8	Neustädter Károly, gyáros	Prázmár	250	90	
9	Verzár Lukás, kereskedő	Brassó	248	—	
10	Papp László, kereskedő	"	227	83	
11	Vojcu Rosculetiu	Hoszufalu	221	02	
12	Streitferdt György	Földvár	200	34	

Mi is azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, miszerint ezen névjegyzék mai napon kezdve jövő november hó 29-ik napjáig a vármegye főjegyzőjének irodájában ki lesz téve,—az igazoló választmány pedig a névjegyzék végleges megállapítása céljából ülését jövő November 29-én esetleg az azt követő napon fogja tartani, mely ideig mind azok a kik netalán ezen névjegyzék ellen felszólamlani, vagy az 1886 évi XXI. t. cz. 26 §-ában megirt kedvezményt igénybe venni ohajtják, a hivatalos órák tartama alatt a vármegye főjegyzőjénél ez irányban megjegyzéseiket beadhatják.

Brassó, 1890 évi október 27-én.

Roll Gyula,
alispán elnök.

459,2—1

Tompa Sándor,
főjegyző.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe un an 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta
Trenul de persoane: 10 ore 32 minute sera.
Trenul accelerat: 2 ore 43 minute după amez.
Trenul omnibus: 4 ore dimineața.

2. Dela Brașov la Bucuresci:
Trenul de persoane: 5 ore 30 minute dimineața.
Trenul accelerat: 2 ore 33 minute după amez.
Tren de mărfuri cu vagon de persoane: 12 ore 23 min. după amez.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:
Trenul de persoane: 5 ore 20 minute dimineața.
Trenul accelerat: 2 ore 23 minute după amez.
Trenul omnibus: 10 ore 31 minute sera.

Rugăm pe domnii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fașia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și poșta ultimă.

Totodată facem cunoscut tuturor D-lor abonați, că mai avem din anii trecuți numerii pentru completarea colecțiunilor „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se pot adresa la subsemnata Administrațiune în casă de trebuință.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“